SAK

Julkisen talouden suunnitelma 2027-2030

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta 8.5.2026

Patrizio Lainà

SAK:n pääekonomisti

Finanssipolitiikan viritys kohtuullinen, mutta kohdennus heikentää kasvua

- Neutraali fipo-viritys ensi vuonna suhdanteeseen kohtuullisen sopiva
- Fipo-kohdennus ongelmallisempi ja heikentää kokonaisuutena kysyntää
- Kohdennus tehokasta rakentamisen tukemisen ja liikenneinvestointien osalta
- Leikkaukset sotesta, valtionhallinosta ja sote-järjestöiltä heikentävät kysyntää paljon
- Yhteisöveron kevennys tehoton
- Tavoite velkasuhteen vakauttamisesta edellyttäisi reilusti yli 5 mrd. e sopeutusta
  - Velkasuhde kasvaa 1,6 %-yks. (~5 mrd. e) vuonna 2027

→ Raju fipo-kiristys ei perusteltu vallitsevassa matalasuhdanteessa

SAK

Julkinen talous heikentymässä merkittävästi hallituksen päätösten seurauksena

- Valtion alijäämä kasvoi edellisestä JTS:stä 3-5 mrd. e eli enemmän kuin Orpon hallituksen koko nettosopeutus
- Nettosopeutus jäämässä 2,8 mrd e vuonna 2027, häviää lähes kokonaan vuonna 2030
- Hallituskauden jälkeen menolisäyksiä ja veronkevennyksiä yli 2 mrd. e
- Rahoituspäätösten lykkääminen seuraavalle hallitukselle vastuutonta
- Kehysriihessä 400 milj. e säästöt vain aiempaa kohdentamista
- Kehysriihen kasvutoimille + muille (~1 mrd. e) ei rahoitusta päätetty
- Kokonaisveroaste laskee 0,5 %-yks. 2023-2027 ja kasvattaa alijäämää n. 1,5 mrd. e/v.

→ Kokonaisveroaste pidettävä ennallaan, esim. yhteisöveron alennus peruttava

SAK

Työllisyystoimet riittämättömiä ja vaikutusarviot epäuskottavia

- JTS:n työllisyysvaikutusarviot epäuskottavia (105 000 työllistä / 3 %-yksikköä / 2,5 mrd. e)
- Työllisyystoimien piti olla nopeavaikutteisia jo tulosten näkyä jo hallituskauden aikana
- VM:n ennuste ristiriidassa työllisyysvaikutusten kanssa (73,6→72,8 %), myös rakenteellinen työllisyysaste heikentymässä
- Työllisyysvaikutusten toteutuminen edellyttäisi +3 %-yks. työllisyysaste, kun todellisuudessa -1 %-yks. (4 %-yks. ero eli n. 140 000 työllistä!)
- Työllisyystoimet ovat epäonnistuneet työn tarjonnan kasvattamisessa
  - Osallistumisaste ei noussut → työn tarjonta kasvanut maahanmuuton, ei kannustimien seurauksena
- Kehysriihen työllisyystoimet riittämättömiä
  - Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien koulutukseen ja työllistymiseen panostaminen myönteistä
  - Kokonaisuutta heikentävät leikkaukset mm. kuntien rahoitukseen ja valtionhallintoon

→ Suojaosat palautettava, palkkatukea lisättävä ja kuntien työttömyysturvan sakkomaksut jäädytettävä työvoimakoulutuksen ajalta

Muita nostoja

- Korjausrakentamiseen vihdoin tukea
  - Energiaremonttien ja saneerauksien tukeminen hyödyllistä
  - ASP-järjestelmän päätökset perusteltuja
  - Kotitalousvähennyksen kasvattaminen tehotonta

  → ARA-korkotuen kasvattaminen olisi ollut kustannustehokasta
- Veronumeron laajentaminen tervetullutta
- Erityistalousalueisiin suhtauduttava varauksella
- Oppisopimuksen palkan porrastaminen osaamisen kehittymisen mukaan puuttuisi suoraan työehtosopimuksiin (nyt jo porrastettu)
- Sote-palvelumaksujen korotukset kohtuuttomia pienituloisille
- Yrittäjien alivakuuttaminen lisääntyy
- Työmatkakuluvähennyksen kasvattaminen perusteltu ja hyvin kohdennettu, mutta käytännössä peruu osan hallituksen aiemmasta leikkauksesta
- Ilmastoimet vaikeuttavat hiilineutraalisuustavoitteeseen pääsyä

SAK

Patrizio Lainà

040 583 4432

patrizio.laina@sak.fi

Tavoitteena maailman paras työelämä